

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

The Provincial Library City

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

UKRAINIAN LABOR NEWS.

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

РІК XII.

Ч. 6. (1369).

ВІВТОРОК, 14. СІЧНЯ 1930.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, JANUARY 14, 1930.

No. 6 (1369).

VOL. XII.

САМІТНІ БЕЗРОБІТНІ У ВІННІПЕГУ НЕ ДІСТАНУТЬ НІЯКОЇ ДОПОМОГИ.

Міський комітет безробіття, якого головою є лейбористський алдермен Симпкін, знехтував ухвалу міської ради, щоб безробітним давати допомогу через два тижні. — Тов. Колісник протестує проти рішення комітету й домагається забезпечення мінімальної платні для робітників, яких висилається до праці в лісі або на фармах.

Щойно в минулім числі нашої газети ми повідомляли, що міська рада у Вінніпегу на своїм останнім засіданні рішила давати через два тижні допомогу для безробітних, хоча-таки й самітних, а вже комітет безробіття знехтував цю ухвалу й самітні безробітні не дістануть абсолютної ніякої допомоги.

Причиною цього знехтування ухвали міської ради маємо бути ніби те, що агенти лісових баронів не можуть дістати всіх робітників, яких їм потрібно, та що урядове бюро праці має кількасот незанятих робіт у лісі й на фармах.

Тов. Колісник поставив домагаючись, щоб для безробітних яких висилається до праці в лісі або на фарми, була встановлена мінімальна платня, якої роботодавці повинні притримуватися.

Пропозиції тов. Колісника ніхто не підтримав і він зажадав, щоб його протест і домагання були запропоновані. Проти його голосу резолюцію комітету ухвалено.

РОЗПОЧАВСЯ ПРОЦЕС ФАЛЬШІВНИКІВ РАДЯНСЬКИХ БАНКНОТІВ.

БЕРЛІН, 7. січня. — На процесі двох "соціалістів" білогвардійців з Грузії і п'ятих німецьких фашистів, які займалися фальшуванням радянських банкнотів, викрито тут міжнародний скандал і змову імперіалістів на підкопанні радянського режиму через випускання фальшивих радянських грошей.

Ці "дрібні риби", яких тепер ніби то судять, не є головними акторами, бо існують документальні докази про те, що до цієї афери замішані такі "знаменитості", як стови британського імперіалізму, сер Генрі Детердінг з Роял Доч Шел Ойл Ко; Нобель, також заінтересований в нафті і сні Нобля, який заснував відомі "нобелівські премії" за гроші, зроблені на продукції вибухових матеріалів.

Шальве Карумідзе, один з грузинських "соціалістів", призначив в суді, що він та інші зложили в Німеччині фабрику для випускання радянських фальшивих грошей на велику шкалу, щоб в цей спосіб підкопати радянську владу. Розуміється, він твердить, що це було зроблено з високою "ідеаль-

ності" мотивів — з тих самих мотивів, що спонукували грузинських мешковиків через три роки мордувати грузинських робітників британськими баблетами.

Занятим, де він взяв грошей, щоб розпочати фальшивий інтерес. Карумідзе не дав відповіді. Але існують документи, що ці грузинські "соціалісти" були фінансовані сер Детердінгом і Ноблем.

Фальшиві гроші було поставлено на широку шкалу. В Мінхені були великі друкарські машини, на яких друкували банкноти, а в різних краях були агенти, що розповсюджували фальшивки.

В змові були замішані такі великі риби, як німецький інженер Гофман, німецький фашист капітан Вебер та багато інших.

Радянська амбасада має на суді свого представника, щоб стати за ходом процесу. Але правдоподібно цілий цей скандал німецька влада якось затушує, бо не добром від нього пахне.

Товариші! Відновляйте переплату на "Українські Робітничі Вісті"!

РУМУНСЬКА ПОЛІЦІЯ Й ЖАНДАРМЕРІЯ СТІЛЯЄ РОБІТНИКІВ І СЕЛЯН

В Думбровиці жандарми вбили двох селян і чотирох тяжко поранили. — В Чернівцях поліція поранила шаблями багато осіб, кілька з них смертельно, розбиваючи комуністичну демонстрацію. — Безробітні в Темешварі звели бій з поліцією, яка стріяла до них. — Багато робітників і 10 поліцаїв поранених. — 85 робітників арештовано, включачи комуністичного провідника.

БУКАРЕШТ, Румунія, 8. січня. — В сутичці з жандармами в Думбровиці двох селян було сьогодні убитих і чотирьох тяжко поранили.

Багато осіб було поранених, кілька з них смертельно, коли поліція в Чернівцях ужила шаблів для розбиття комуністичної демонстрації в центрі міста. Комуністи поїмали червоними прапорами.

Безробітні в місті Темешварі, в провінції Банаті, що належить тепер до Румунії, поставили опір поліції, яка стріяла до них, коли робітники демонстрували за своїми домаганнями.

Як подає бездротна депеша до капіталістичної преси з Букарешту, демонстрації під проводом членів Комуністичної Партії штурмували будинок, в якому префект поліції має свій офіс і який рвонічно служить за адміністраційний будинок.

Темешвар є індустріальним центром і має 72,500 населення. Він лежить в Банаті, одній з бурних угорських провінцій, що була захоплена Румунією за тихою згодою альянті при кінці останньої імперіалістичної війни. Угорські робітничі й селяни, що становлять велику більшість населення в Банаті, зазнають великих пересідвань під румунським бійним терором.

В РАДЯНСЬКИМ СОЮЗІ ПРИСКОРЕНО ТЕМП СОЦІАЛІЗАЦІЇ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА.

МОСКВА, 6. січня. — Сьогодні "Правда" вмістила постанову Центрального Комітету Всесоюзної Комуністичної Партії, яка на думку цього кореспондента виразно позначає започаткування нового "б'євого комунізму", себто політики, до якої — як не пригадає світові кілька днів тому Йосиф Сталін — Ленін мав намір завжди повернутися, як тільки була б трипалася нагода.

Постанова згадує про успіх у втворюванні колективних господарств минулої весні і осени та домагається "радикальної зміни темпу сільсько-господарської соціалізації". Замість колективізації 20 проц. селянських господарств до 1933 року, як було спершу намічено Пятірничим Півном, Центральний Комітет видає тепер такі постанови:

1) Не пізніше сідувочої осені або весні 1931 року, себто до живи сідувочого року, має бути переведена цілковита колективізація таких важних областей, як долини і середня Півнолля та Північний Кавказ.

2) Цілковита колективізація решти збіксової площі має бути переведена до осені 1931 року, або на весні 1932 року, себто перед живими 1932 р.

3) Не пізніше подовили безреша Найвища Рада Народного Господарства має сповістити Центральний Комітет, які кроки вона підприняла в справі відповідного постачання знаряддя, машин та іншого

устаткування, потрібного в поширенні колективізації.

4) Державні асигнування протягом біжучого року на кампанію колективізації збільшено з 270 мільйонів карбованців до 500 мільйонів карбованців (около \$250,000,000).

5) Від тепер в Радянським Союзі не буде місця для індивідуальних господарств багатих селян — куркулів. Дотеперішня політика обмежування розвитку куркулів буде замінена політикою його ліквідації. Земля куркулів буде передана колгоспам (колективним господарствам). Стативи членами колгоспів куркулям заборошено.

6) Теперішнє винищування худоби — часто під вилівом куркулів — під претекстом, що в колгоспах тварин заступлять пізніше трактори, треба поборювати з найбільшою суворістю.

7) Народний комісаріят земельних справ і всі партійні й робітничі організації мусять негайно прикласти всіх зусиль на те, щоб колгоспи не лише мали всю потрібну матеріальну допомогу, але й кваліфікованих дорадників та практичну систему заряду, фінансування й організування.

ФЕДЕРАЦІЮ РЕВОЛЮЦІЙНИХ ЮНІЙ РОЗВ'ЯЗАНО.

АТЕНИ, Греція, 7. січня. — Революційну Трейд-Юнію Федерацію проголошено розв'язаною з огляду на комуністичну пропаганду.

В КИТАЮ ВМЕРЛО ВІД ЗИМНА 15,000 НАПІВ ГОЛОДНИХ БІДАКІВ.

В цілім північно-західнім Китаю панують страшні морози, яких не памятають від 60 років. — Найбільше діткнені околиці, де населення голодує.

ПЕКИН, Китай, 10. січня. — В деяких частинах Китаю панує страшне зимно, якого не памятають від 60 років. Особливо воно сильно діткнуло годовуючі околиці, принісши невимовні терпіння для бідноти й великі втрати в людському житті.

Китайська преса друкує сьогодні депеші з округу Суйюан, у північній Шансі, в яких сказано, що від зимна померло 15,000 напів-голодних старших осіб і дітей. У місті Фенчен замерзло на смерть 2,500 осіб. У Сансейні померло 2,000, а в Паоточен було вбитих морозами 800 осіб.

Провінція Гонан має найбільше зимно від 1870 року. Ріка Ган заповнена кригами льоду, які знищили тисячі жонів (човнів). Сотки осіб утонули.

Новинкарська агенція Ренго каже, що 700 жонівірв замерзли підчас руху другої армії. Тіла вислано назад до Ганкова тигаровими поїздами, де поклали жонівірв і своїхів, щоб вони заопікувалися трупами.

Страшне зимно панує в цілім північно-західнім Китаю. Від нього терить найбільше бідна частина населення.

Повітря 100 осіб замерзло за два дні в містах Ганков, Вучан і Ганян, що є близько коло себе як одне місто. Двадцять китайських робітників знайдемо замерзшими на вулицях Ганкова.

КИТАЙ ХОЧЕ ВІДЛОЖЕННЯ КОНФЕРЕНЦІЇ З РАД. СОЮЗОМ.

ХАРБІН, Манджурія, 12. січня. — Російська білогвардійська газета "Заря" каже, що китайці жадають, щоб конференція з Радянським Союзом для зліквідування спору за китайсько-східню залізницю була відложена на один місяць, себто до 25. лютого.

Номінальною причиною відложення конференції, яку подали китайці, є "неспроможність" Китаю приготувитися відповідно до 25. січня, коли конференція має бути скликана. Однак дійсною причиною є надія Китаю, що його становище скріпиться до лютого через спинення громадянської

війни на півдні й сконсолідування позиції Нанкінгу, так що Китай зможе поставити сильніший опір Радянському Союзові.

Рівночасно повідомляють, що Японія старается дістати концесії від Чан Су-Ляна, губернатора Манджурії, включуючи залізницю на захід від Таоан до гір Соули, як також стратегічну лінію на схід від Тунгуа, з подученнями до корейського побережжя, паралельно з китайсько-східньою залізницею.

Така концесія пошкодила би торгівлі Владивостоку і її підтримують китайці.

КИТАЙЦІ СПАЛИЛИ МІСТО ГАЙЛЯР ПЕРЕД ЕВАКУАЦІЄЮ.

ХАРБІН, Манджурія, 10-го січня. — Наспівші суди достовірні інформації кажуть, що в часі евакуації китайського війська з Гайляру китайські домів в місті були спалені. В російській частині міста було менше спалених домів, однак ці включили залізничний клуб і залізничну школу.

Радянське військо втримало ладний порядок. Продаж гарячих напиків була заборошена і склепи з лікерами та дистилярні бачи опечатані на приказ командуючого офісера.

Великі морози засягли також східню Канаду. У так, у Квебеку було 32 степені понижче зера, а в Монреалі аж 36 степені.

На другий день, у четвер, температура дещо піднялася в деяких місцевостях, однак помимо того в Едмонтоні було 38 степені понижче зера.

В середу минулого тижня В'їніпег мав найзимніший денс від 1922 року. По семій години рано термометер зареєстрував 35 степені понижче зера.

Та в порівнанні до інших місцевостей у західній Канаді це ще не було велике зимно. Наприклад, у Кемсак, Саск., було 58 степені понижче зера; в Принс Алберт, Саск., 54 степені, а в Россел, Ман., 50 степені. Далі йшли: Брендон — 45

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHERS ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT THE HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничим Домі, на розі вулиць Пritchard і Mcgregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

Редакція за оголошення не відповідає.

РОЗБИТИМ ФРОНТОМ ПРОТИ БІЛЬШОВИКІВ.

Кінець грудня й початок січня були дуже активними серед наших "ширих українців" в Канаді. Відбувалися з'їзди, "парламенти" від моря до моря, вироблялися плани, об'єднувалися бурси, будувалися музеї, колегії, а завершилися це все мільйоном доларів за десять літ. Довгожданий час десяти літ, але можна й почекати, коли скорше тяжко таку суму зібрати. Сто тисяч доларів ринно протягом десяти літ — також не дуже зле. Мільйонна десятирічка — так би сказати.

Та нас цікавить не так той мільйон доларів, як похід всіх цих петлюрівських та шаповалівських сусів проти організацій українських робітників і фермерів. Читачі нашої газети бачили вже з дописів, що головною темою петлюрівських з'їздів в Едмонтоні й Саскатуні була боротьба проти більшовиків, проти наших масових організацій. Не дивлячись на те, що вони "валються", промови сусівських керівників цілим своїм вистрєм звернені були проти наших організацій, нашої преси, нашої діяльності. Хоч наші організації "валються", то проте взрив петлюрівські суси мусять брати з більшовиків, мусять так само централізуватися, пісяя нашого прикладу працювати, в більшовиків вчитися і т. ін.

Це тільки ще раз підтверджує, що самостійники не мають нічого самостійного, що вони свою самостійність латають чужими латками.

У Вінніпегу петлюрівці на своєму з'їзді постановили перш всего бути спротивними британцям. А щоб бути ними, то вони у своїй резолюції прирекли панам воювати більшовиків. В теперішніх часах це одиниць засіб доказати свою вірність британському чи якому-б там не було капіталу. Сумніваюся, чи британський капітал збудує їм за це місток з Канади через Велику Британію — Варшаву на Україну. Надто бо коштовна це річ.

Побити сусами на "неутраляній території" шаповалівсько-мандриківські "соціологи" також рішили вдарити на більшовиків. Закликаючи українців лунитися з ріжкими політичними партіями, один з лідерів цієї безхребетної есерівщини дуже настоював на поборованні більшовицької пропаганди в Канаді, що й провадить "московські агенти". Бідачесько навіть нового нічого не придумав поза "московських агентів". Дуже-ж то убога "соціологія", і з "тьми египетської" вона виритися не може. Коли вже лідерство тої "соціології" так безнадійно туполобе, то після програми боротьби з сусами на "неутраляній території" бодай би декому з робітничих членів того угруповання повинно бути яким, що їхні лідери провадять їх під перехрестний вогонь, що вони будуть бити зі всіх боків за "соціологію" своїх лідерів. Прикладі цього вже є наочні: поразка на "неутраляній території", невдачна мандрівка Мандрики по сході Канади й цілковита втрата незавойованої території західної Канади. Одним словом — довкола "тьма египетська".

В Едмонтоні, Саскатуні, на трох з'їздах у Вінніпегу проголошено війну більшовикам. Вся тяжка артилерія спрямована проти більшовиків. І все це після того, як сотні разів "доказано", що "більшовики валються".

Цікаві-ж бо справді ті суси. Коли наші організації повинні бути ім прикладом, як своєю організаційною формою, так і діяльністю, то пощо-ж їх тоді поборовати? Поваливши наші організації, суси неметнуть на кому взоруватися. А раз так, то тоді самі вони готові перетворитися або в сови, або в тупуб безголовні.

Як бачуть самі наші читачі, ми останніми часами залишили взагалі подеміку з тими жовтобланичними таборами, полишивши цю справу дописувачам, коли хтось з них мав до цього охоту. Робили ми це не з прихильності чи боязни перед ними, а тому, що на порядку дня у нас були далеко важніші справи, щоб ними цікавитися і їх висноувати працюючим. Просто це хотілося робити сусам реклами. Коли-ж ми зараз торкаємось їхніх парламентів, то тільки тому, щоб підкреслити, як вони кричать "лови злодія". З перебігу їхніх з'їздів, з того, хто на них був присутній, що на них говорили, як говорилось та ухвалювалося — видно ясно й недовозначно, що валються не більшовики, але суси. Навіть не валються, а розлазяться не вписши зібратися до купи. Мільйон доларів — це тільки бажання, мрія, це витягнення погвинного плану Боера-Цегельського про позичку мільйона доларів. Суси слово "позичку" замінили на "збірку", а самі, будучи певні, що ніхто їм того мільйона не дасть, почали говорити про музей, в якому, без сумніву, опиняться всі їхні плани. Розуміється, що й музей той буде "збудований" з кількох дощок в одному з кутків моголянської бурси. В нему змістяться не тільки всі плани, але й цілий ССС. Про це вже швірляють самі петлюрівські горобці на "сусівських вербах", на яких обіцяні грушки так як й не вродили і не врождать.

Фармери до Едмонтону на з'їзд не приїхали. Приїздили лише фармерські бізнесмени. Не приїхали фармери й до Саскатуну. Хотіли хоч одним похвалитися, але й той сказав, що його ніхто не прислав, що він приїхав делегатом сам від себе. На з'їздах була сама "інтеграція" та попи. Та й між ними нема згоди, хоч її дуже стараються замазувати. Діло в тому, що коли одні дивляться на церкву, як на самоціль, то другі як на засіб. Петлюрівщина, сподіючись створити православну церкву підвалити під політичну партію й покладаючись в цему на своїх власного виробу егомосців — перерахувалася. Між самими сусами вже починається кампанія за "відокремлення церкви від держави" й то якось напикає — замість того, щоб це починали дивити, то починають духовити. Боротьба йде за те, чи ССС для церкви, чи церква для ССС-а.

І вона йде, бо немає перед собою ніякого іншого виходу. Маніфестуванням своєї вірності британським імперіалістам та викляттям більшовиків людей не нагодуєш. Вже давніше повиключувано з Народного Дому в Саскатуні бувших найзавзятіших свистунів. Передання чи переіродання бурси Грушевського бурси саскатунській тільки прискорить цей розклад. Позичена в більшовиків система централізації вилзе сусам боком. Для успіху централізації потрібні переконання, ідеї, чого якраз немають керівники сусів і неметнуть, бо впереді безпросвітна тьма, бо нема прямої дороги, а на чужих містках з Канади через Англію, Польщу аж до Чорного моря не тільки дуже легко можна розгубити самостійницькі ідеї, але й поломити ноги. Ні, коли ССС заговорив про створення музею, то це одиноким позитивне, що він придумав. І найпершим експонатом того музею буде таки сам ССС.

СВІТОВИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ РУХ НА НОВОМУ ЕТАПІ.

(Стаття московської "Правди".)

Шеста сесія Центральної ради Профінтерну, що відкривалася 15-го грудня в Москві має своїм завданням підсумувати боротьбу міжнародного революційного профруху з часу четвертого конгресу Червоного Інтернаціоналу профсоюзів. Період цей багатий на великі якові бої і на надрамаджені досвід. Життя найближчому століттю аналізу V-го конгресу Комінтерну і IV-го конгресу Профінтерну про зростання загострення класових і міждержавних суперечностей, а досвід бов довіч, скільки правильна була установка IV конгресу Профінтерну на самостійне керівництво економічними боями поза і проти волі реформістських вождів.

Значення цієї сесії зростає у зв'язку з тим, що вона відкривається в момент початку світової господарської кризи і цілковитого поразки легенд про стабілізацію, про організаційний капіталізм та інші праві і приміреські дурниці.

Біржовий крах у Злучених Державах стає за визначення пункту нової світової економічної кризи. Це тигне за собою велике загострення внутрішніх і зовнішніх суперечностей. Боротьба американського капіталу проти свого пролетаріату, боротьба за ринки набере ще більшої гостроти, ніж раніше. Американський капітал кинеться тепер усі свої сили на те, щоб вибити своїх конкурентів з позицій, що їх вони посіли. Для цього потрібний ще більший натиск всередині країни на робітничий клас, щоб зменшити собівартість товару, розвинути експорт, загострити боротьбу проти Англії, Франції і зрештеш активності проти інших меншких експортерів.

Світова господарська криза, яка починається, киче загострити соціальні суперечності. Хвиля економічних бов здіймається. Ніколи ще позитивний характер нинішніх економічних бов не був такій ясній, як тепер. Навіть дрібні страйки — згадаймо страйк трубопрокладників у Берліні, металів у Гізі гірників у Брукелі і т. ін. — набирають великого політичного значення.

У кожному з цих страйків робітники стикаються з усім апаратом буржуазної держави, фашістською профбюрократією і соціал-демократичною партією, що кидають усі свої сили на придушення руху. А тому, першим пунктом порядку денного поставлено питання про підсумки економічних бов. Це тим більше потрібно, що в галузі проводу економічними боями, і в компартиях, і в революційних профсоюзів, є ще замало досвіду.

Лінія на самостійне керівництво економічними боями і поза і проти волі реформістських вождів зустрічає академіків. Підбурувані ундівами та соціал-радикалами ріжкі українські буржуазні угруповання скажено нападають на академіків ВУАН, а особливо на академіка Студинського. Вони вимагають, щоб академіки зрікли свого звання.

У Заболотіві дрібнобуржуазне українське угруповання ухвалило постанову, закликаючи наукове товариство імені Шевченка звільнити академіка Кірила Студинського з посади голови цього товариства за його "радіофільські пошування".

СПІЙМАЛИ НА ГАРЯЧОМУ ВЧИНКУ.

(Стаття харківських "Вістей" з приводу арештування польських шпигунів на Україні.)

На сторінках польських офіційних газет зовсім недавно — і який уже раз — розгорнулось дике цькування проти офіційних представників радянської держави, не зміщеним фактом, ані тиніо факту, розгорнулася кампанія, просякнута наскрізь наклепом і брехнею, кампанія, організована на "спеціальне замовлення". Варто порівняти зміст і тон антирадянської агітації, що її провадила в цей час польська офіційна преса, наприклад, зі статтями вміщуваними того самого часу в офіційній французькій газеті "Тан", або в органах англійських твердолобих, щоб побачити зв'язок між тим, що писалось у Варшаві і висновок, зробленим в Парижі і Лондоні.

Пильність органів ДІУ дає нам тепер змогу протипоставити наклепові факти, брехливі обвинувачення — обвинувачення реальні й неперечливі. Слідом за викриттям ефремівщини, контр-революційної змови, що мала на меті відновити в Радянській Україні владу буржуазії і, щоб здійснити це, відокремити Радянську Україну від Радянського Союзу під протекторат одної чужоземної держави, органи ДІУ України пімали на гарячому вчинку і шпигунський зграю, що працювала на Україні за безпосередньою участю офіційних осіб польського консульства в Києві, зграю, що провадила й військово-шпигунство й була посередницею між петлюрівськими організаціями, що перебувають у Варшаві, та місцевими контр-революційними організаціями.

Польський уряд, в супереч зобов'язанням, що він їх узяв на себе за Ризькою угодою, всіляко допомагав діяльності на його території активних антирадянських організацій. Ціла низка загально-військових фактів доводить, що ці організації, як російської, так і української надто українськи — емігранції користалися з особливої уваги й особливої охорони польських урядових кол. Починаючи з доби так зв. тарнавського уряду МНР, польські урядові органи (другий відділ генерального штабу) система-

тично й посилено використовували петлюрівських запродавців для організації шпигунства та контр-революційної роботи в радянській країні. За останні роки ця діяльність особливо посилюлася. Вона посилася безпосередньо в зв'язку з підвищенням інтересом, що виник у Парижі та в Лондоні до недобитків петлюрівщини. Політичні близюкни — голова уряду МНР Андрій Лівницький і лідер МНДО Дмитро Левицький являють дволикого Януса, два обличчя субсидованої агентури, що діє за безпосередніми завданнями й ініціативами польського фашізму.

Виконуючи чорну роботу для зарплати імперіалістичних держав, ці представники української буржуазії перебувають під безпосереднім проводом урядових органів польської республіки. Викриття шпигунської організації є, отже, перекональним і, як відомо, першим доказом.

Зловживаючи тими перевагами, що їх дається офіційними органами чужоземного уряду, польське консульство в Києві включило до свого складу у вигляді "поферів" тощо, ряд офіцерів другого відділу генерального штабу, організувало через військове шпигунство, схиливши до державної зради ряд радянських громадян а також використало своє привілейоване становище для посередництва між варшавським петлюрівською агентурою світового імперіалізму й місцевими контр-революційними елементами.

Радянська суспільність має право сподіватися, що радянський уряд зробить належне, щоб поставити польському урядові вимогу припинити таку зловживання консульськими прерогативами та припинити охорону активних антирадянських організацій на території Польщі. Радянська суспільність зробить з нового викриття ДІУ — той висновок, що польські урядові кола продовжують активно готувати ворожі дії проти СРСР, що отверга антирадянська активність українських фашістів після викриття ефремівської змови безпосередньо зв'язана з прихованою активністю польських урядових кол.

Важна між двома напрямками дружби з СРСР і згоди з буржуазними країнами, це довгою визначатиме шлях зовнішньої політики Туреччини. Будемо сподіватися, що подорож тов. Карахана розяснить стан і призведе до рішучої орієнтації (напряму) Туреччини на дружбу з СРСР.

М. Ф.—ко.

ПЛАТИТИ МАЄ ТІЛЬКИ РОБІТНИК.

(Фінансова реформа в Німеччині цілим тягарем лягає на робітників.)

Коли німецька буржуазія запровадила меншовицьку до уряду, то не звісно мало свою раду. Досвід коліційних (з представників ріжких партій) урядів з участю меншовицьких показує, що буржуазія давала високі посади тільки тоді, коли треба було покласти новий тягар на робітників. Так сталося і в Німеччині, де руками соціал-демократичних міністрів мають бути здійснені шварцварські заходи.

Взявши на себе зобов'язання платити за пляном Понга-нось із 2 мільярди золотих марок на рік, німецька буржуазія ні одної хвилини не припускала, що вона сама платиме ці гроші. Отож, як тільки справа зайшла про те, щоб відшукати потрібні кошти для виплати, на порядок денний стала так звана, фінансова реформа.

Німецькі меншовики далеко пішли в своєму бажанні додати буржуазії. Соціал-демократичний Гільфердинг розробив проєкт, за яким мають бути підвищені акцизи на речі широкого вжитку і встановлені високі мита на продукти сільського господарства. Але стіт приходить підчас іж Меншовицькі поступки вже не можуть вдовольнити буржуазію верхівку. Впливова частина німецьких банкірів промисловців вимагає ще більше підкрити податковий прес і ще дурніше послити експлуатаційної робочої сили. За проповідити такого крайнього патниту виступає голова державного банку Шахт.

РАДЯНСЬКО-ТУРЕЦЬКЕ ЗБЛИЖЕННЯ.

Перебування тов. Карахана в Туреччині.

Радянські дружини влезли в Туреччину триваєть уже не перший рік. СРСР і Туреччина зв'язані кількома договорами, що свідчать про бажання обох країн на основі взаємного довіри далі розвивати політичні й економічні стосунки. Подорож тов. Карахана до Туреччини є просто демонстрація тієї незмінної дружби, що й надалі буде підтримувати імперіалістичні держави.

Нема нічого дивного в тому, що такі приязні й щирі взаємини існують між пролетарською кріпкою і буржуазною Туреччиною. Звісна річ між радянським соціалізмом, ладом державним устроєм Туреччини є неперехідна прірва. Та водночас є в обох держав і спільні вороги, що диктують певні питаннях єдину лінію.

Передовна Туреччина була фактично колонією європейського капіталу. Теперішні кемалістська Туреччина певною мірою енекалася залежною від чужоземців і поволі виходить на шлях самостійного економічного розвитку. Звідси й вивидає леминучість змагань з імперіалізмом, що не забув своїх старих привілей і прагнув би за слушної нагоди їх відновити.

Не можна сказати, щоб турецький уряд послідовно обстоював лінію боротьби з чужоземними імперіалістами. Адже молода турецька буржуазія не тільки конкурує з чужоземними банкірами й промисловцями, але й частково від них входить у згоду з тими або тими угрупованнями буржуазних держав.

Важна між двома напрямками дружби з СРСР і згоди з буржуазними країнами, це довгою визначатиме шлях зовнішньої політики Туреччини. Будемо сподіватися, що подорож тов. Карахана розяснить стан і призведе до рішучої орієнтації (напряму) Туреччини на дружбу з СРСР.

М. Ф.—ко.

КАТОРЖНИЙ ВИРОК У СПРАВІ 24 ПОЛЬСЬКИХ РЕВОЛЮЦІОНЕРІВ.

У Варшаві оголошено присуд у справі 24 революціонерів. Головного обвинуваченого Томоровича засудили на 8 років каторжної тюрми, Кольського й Шеля — на 6 років каторжної тюрми кожного; Новогрудського — на 5 років, а решту — на ріжкі строки від 4-ох до 2-ох років. Трох обвинувачених суд виправдав. З останнього слова скористалися троє — Томорович, Шель та Новогрудський. Слова виснаженого тяжким тюремним у-в'язненням Новогрудського справили глибоке враження на присутніх, але не на суддів, які знову засудили його на 5 років.

Оборонець Дурач дав таку характеристику одному зі свідків обвинувачення прокаторові Чуме. "Ця тварина, — заявив Дурач, — просиділа в тюрмі тільки три місяці й так перелякалась, що одразу обернулася з лідера лівни ППС на провокатора. Цей жалюгідний богуз побоявся навіть прийти на суд зі своїми провокаторськими свідченнями".

Другий оборонець Штерлінг докладно зупинився на тому, якими метрами у Польщі інсценують "масові політичні процеси, основані на свідченнях провокаторів".

ХАРКІВСЬКИЙ ТРАКТОРНИЙ ЗАВОД.

Справу про збудування нового великого тракторного заводу в Харкові вже остаточно розв'язали союзні та українські вищі органи.

Харківський завод вироблятиме трактори потужністю в 30-40 кінських сил і запасні частини до них. Шороку харківського заводу випускатиме 50 тисяч тракторів. Щоб уникнути собі розміри цього велетня, наведемо кілька показників.

Щоб розмістити всі допоміжні установи й цехи заводу, потрібна буде земельна площа в 200 гектарів, бо кожний цех являтиме собою окремий великий завод. Харківський велетень споживатиме 1 мільйон тонн сировини й палива, вироблятиме понад сто тисяч тонн чавунного литва, 76 тисяч тонн сталі й понад 80 тисяч тонн ріжних викоків. За приближними підрахунками харківський тракторний завод коштуватиме близько 130 мільйонів карбованців.

Точно визначити, скільки саме робітників працюватиме на цьому заводі поки що не можна. Але можна вважати, що на заводі буде не менше 170-200 тисяч робітників, інженерів та техніків. Частина робітників мешкатиме в Харкові, частина в докопаних селах, а крім того, біля заводу збудують нове велике робітнє селище.

Завод будуватимуть біля станції Мосево, за шість кілометрів від теперішніх харківських паровозо-будівельного й електромеханічного заводів. Біля цієї станції є великі земельні ділянки, на яких збудують великий залізничний вузол із значним вантажо-обігом, що обслуговуватиме завод.

Тепер заходиться коло того, щоб підготувати для нового велетня потрібні кадри робітників. Ядро заводу становитиме тих півтори тисячі кваліфікованих робітників, що працюють тепер у тракторному цехові харківського паровозобудівельного заводу. Решту робітників запрячуть з інших міст та підготуватимуть у Харкові. Передбачається організувати великий навчальний завод, а поки поширять школи фабзавучу, де встановлять двозмінну роботу й організують масову перекваліфікацію (перевірку знань) безробітних. Близько 200 робітників харківських заводів і певне число інженерів мають вирядити за кордон, щоб підвищити їхнє знання.

Харківський тракторний завод за вказівками вищих органів мають збудувати за півтора року. Вже тепер починають опрацювати, якого саме типу має виробляти трактор харківський велетень. Заходиться також коло того, щоб забезпечити будівництво потрібним числом будівельників, забезпечити робітників будівництва житлом і харчуванням та налагодити сполучення будівництва з містом.

ЯК АВСТРИЙСЬКІ СОЦІАЛ-ШОБЕРІВЦІ ДОПОМАГАЮТЬ ФАШІСТАМ.

Ще в середині жовтня уряд підмайстра Шобера опублікував проект нової австрійської конституції. Цей проект спричинив навіть у колах ліберальної буржуазії найбільше тривогу, бо все в ньому було несподіване. Вивчивши сотні статей та параграфів, довелося зробити такій висловлювання буржуазія та її уряд викликали з цього проекту навіть 75 відсотків, то ще лишалося досить такого, що означало б цілком позбавити робітничі права та зарплати — хай навіть трохи приховану — фашистську диктатуру.

Шоберів проект, який своєю реакційним та протиробітничим змістом багато де в чому випередив передреволюційну добу, надзвичайно обурив усе робітництво. Зважаючи на такий настрій робітничої класи, австрійська соціал-демократична преса опублікувала урядовий проект із таким додатком:

— Ніколи! Ця ганебна конституція ніколи не може стати законом! Поки в країні не працюють соціал-демократичні проводирі, жадного пункту цього проекту не ухвалить...

За кілька днів у Відні відбулась надзвичайна всеавстрійська конференція соціал-демократичної партії. На ній лунали найрадикальніші слова:

Краще смерть, ніж рабство! Ми підемо на барикади й боротимемося аж до останньої краплини крові...

На другий день після цієї конференції, де лунали такі радикальні заяви, австрійський парламент заходився обмірковувати проект конституції.

Хай собі міркують, — казав про себе котрийсь найвищий соціал-демократичний робітник. — Ці люди в парламенті певне, втратили останні рештки гідності... Навіщо вони обмірковують проект конституції, що ніколи не стане законом. Аж щоб ухвалити проект, треба, щоб до нього пристали соціал-демократи, а вони, як відомо з їхніх урочистих запевнень, ніколи своєї ухвали не дадуть. А якби уряд спробував запро-

бити насильно державний переворот, як вони потраплять на залізничні та поштові опір від соціал-демократів.

Але фашистський гаймвер не спробував зробити переворот. Навіщо зайві бої, навіщо будити в робітничій класі прагнення опору, коли можна всього дійти за столом нарад у парламенті та на таємних нарадах із соціал-демократичними ватажками мирно й без ніякої боротьби.

Щоб приховати свою ганебну зраду, австрійська соціал-демократія поширила байку, ніби фашистський гаймвер готує переворот, щоб повалити уряд Шобера... Шобера, що вбивав віденських робітників 15. липня 1927 р., людину "духою руки", творця цієї найреакційнішої конституції, довірили особу гаймверу, соціал-демократи звеличили, як символ демократії. Мовляв, фашисти хочуть повалити "несного демократа" Шобера, щоб вчинити громадянську війну. Але їм не пошастить! Бо соціал-демократія чатує... Щоб боронити демократію та її втілення уряд Шобера — й забезпечити йому підтримку проти фашистів, соціал-демократи пристали до проекту конституції, скликавши нову всеавстрійську конференцію й здобули в неї абсолютні повноваження скласти угоду з Шобером.

Тепер іще спречуються тільки про другорядні формальності. Загалом "пакт" із Шобером готовий. Найближчим двомісяччям вже стане доконаним фактом і фашистська конституція, яку ухвалить у парламенті, — звісно, з підтримкою соціал-демократів, тобто соціал-шоберівців.

Лео Кац.

ЯК ЇХ ОБДУРИЛИ Й ДАЛІ СТАРАЮТЬСЯ ОБДУРЮВАТИ.

(Лист до редакції "Українських Робітничих Вістей".)

Ми були страляці Української Галицької Армії, яких лави завели сюди на еміграцію й тут нас покинули, забравшись самі до Польщі та до інших держав на добрі посади, не турбуючись тим, що ставлять з нами на чужині, відзиваючись до нас, товариші за океаном. Тисячі нас покинули, мусіли шукати куска хліба на чужині. Розбрелися ми по Чехословаччині і ось кілька нас попало до Цвікава. Ніхто нічого про нас не знає, ніхто нічого не читав, ніхто не знає, хіба час од часу давали нам тутешні німецькі товариші американські газети "У.І.В." і "Молод" з політичними "Перець". Але нездогадано чеський уряд заборонив ці газети. Приходилося нам жити по німецьки і за шість літ ми почали забувати рідну мову.

Перед трома роками приходили сюди організувати "Селянську спілку", яка розбита українськими професійними робітничим союзом. Ми були обізнані щодо ріжних організацій, але наше матеріальне положення було тяжке. Чеський уряд домагався від нас паспортів, або паперів на право побуту в Чехословаччині. Ми ж переважно працюємо літом, зимою ми завжди без роботи. Нам приробили, що коли ми зорганізуємо, то дистансно право на побут, часомні, книжки і т. ін. Та... казав пан-кожух дам, феде його слово. Таке саме й з нами. Поорганізували нас, поплатили ми вклади, а обіцянок так і нема.

Зате організатори дали крикати давай, бо нема за що вилати газети. Назбрали таких нас поверх тисячі. Організатори ш — це самі фашисти, бувши офіцери австрійської та російської армії. На чолі організації стоїть праноршак Камінько, якого на з'їзді вибрали такі самі, як і він. У ньому відділі в Цвікаві яких 12 членів і між ними кілька свідомих робітників, але є й такі, що їх хто куди хоче, туди й поведе. Голова Скрабач, бувши старшина австрійської армії, що по українськи й слова не знає, але за одну добу зробився українцем, та його помічник Мандзюк, починають нас тероризувати. Хто з нас заговорить з місцевими робітниками, того зараз називають комуністом і тріщать поліцейськими й казати, що викинуть за кордон. Вже одного викликали з організації за те, що наважився до місцевої робітничої спортової організації. Черга вже за нами. Але ми самі по-виходимо з тої їхньої організації, бо зрозуміли, що з фашистами нам не по дорозі. Їм тільки розходиться о гроші, а нам і робітничих часоснік не дозволяють читати. Годують нас "Діалом", "Українською Нивою" та ще до них подібними.

Звертаємося до Вас, товариші, чи не могли б Ви вислати нам часоснік "Укр. Роб. Вістей" щоб ми могли дещо прочитати та довідатися про робітничі життя. Колись напишу більше про те, як нам живеться на чужині.

Робітник з північної Чехії.

ЧУЙНІСТЬ НАШИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.

(Лист до ЦВК ТУРФДім з Гефорта, Саск.)

Дорогі Товариші!

Неречитавши в "Укр. Роб. Вістях" число 152 телеграм, що їх вислали ЦВК ТУРФДім і Головний Заряд РЗТ до голови уряду УСРР тов. Чубаря, як протест проти нападу фашистських студентів на радянський консулят у Львові і з приводу арештування контрреволюційних діячів на Україні — мене ця новина дуже втішила. В цих телеграмах і бачу чуйність наших центральної зарядів, які прислухаються до голосу трудящих, до поступків контр-революцій і зараз же на них реагують.

Позвольте ж, товариші, відгукнутися до серця склясти, сердечну подяку ЦВК ТУРФДім та Г.З. РЗТ за те, що вони в імені тисяч своїх членів прилучили свій голос протесту до протесту трудящих Радянської України. Я ширю вірою, що наші організації і в майбутньому стоятимуть вірно на

сторожі інтересів працюючих і непохитно стежитимуть за потребами робітничої класи. Я звільню наші відділи не тільки будувати, ці свої організації, гуртуватися довкола своїх центральної зарядів і йти завжди солідарно проти ворогів робітництва, а в обороні трудящих Радянської України.

Тов. Серг. Опішечко.

ОКРУЖНІ НАРАДИ ВІДДІЛІВ ТУРФДІМ В ФОРТ ВІЛ'ЯМ, ОНТ, І ОКОЛИЦІ.

Одним повідомляється, що окружні наради відділів ТУРФДім в окрузі Форт Вільям, Онт., відбулися в неділю, 26 січня 1930 р., в Укр. Роб. Домі в Форт Вільям.

На цих нарадах мається обговорювати всі організації, які в Форт Вільямі. Початок нарад в 10-й годині рано.

Окружком.

ЗАГАЛЬНІ РІЧНІ ЗБОРИ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКОГО ВИДАВНИЧОГО ТОВАРИСТВА

Одним подається до відома членів і членкинь Робітничо-Фармерського Видавничого Товариства, що **ЗАГАЛЬНІ РІЧНІ ЗБОРИ Р.-Ф.В.Т. відбуються в суботу, дня 15-го лютого 1930 року, в годині 9:30 рано, в Укр. Робітничім Домі у Ваннінгу.**

Програма зборів:

1. Відкриття зборів.
2. Звіт Ради Директорів Р.-Ф.В.Т.
3. Звіт Контрольної Комісії.
4. План праці видавництва на 1930 рік.
5. Вибір Ради Директорів на 1930 рік.
6. Закриття зборів.

Кожний член і кожна членкиня Р.-Ф.В.Т. повинні обов'язково взяти участь в цих зборах, або дати своє уповноваження другому членові, щоб той заступив його і голосував за нього у всіх справах, які збори будуть вирішувати. Дружовану таку форму уповноваження, готову до використання, можна дістати перед зборами від секретаря Р.-Ф.В.Т.

За Радю Директорів Р.-Ф.В.Т.

В. Н. Колісник, голова. І. Пастух, секретар.

ВСЯЧИНА

"РОБІТНИЧІ" МІНІСТРИ МОЛЯТЬСЯ БОГУ.

Журнал "Євангеліська Німецьчина" від 7. липня м. р. сповідає про релігійність мексиканських міністрів таке:

"Цякий ряд вождів англійської партії праці, що прийшли до влади, беруть обов'язкову участь у церковних життях. Теперішній міністр закордонних справ Гендерсон не тільки є релігійним урядовцем церковної громади, а навіть виступає з релігійними проповідями. Маргарита Бонфілд — міністр

праці — заявила журналістам, що для неї неділя втрачена, коли вона в цей день не побувала в церкві. Міністер Томас Бантіст, Мек. Доналд глибоко релігійна людина. 1925 року він писав телеграму міжнародньому конгресові церковників в Стокгольмі. Ця телеграма своїм "благочестям" і висловлювала релігійним тоном різко відзначалась від поміркованих привітань інших державних діячів".

МУССОЛІНІ В МИНУЛІМ І СУЧАСНІМ.

25. березня 1904 року у пародім домі в Лозанні (Швейцарія) Муссоліні вступили з промовою. Він закінчив:

"Бога нема. З наукового погляду релігій — абсурд, дурниця, з практичної — безцільність, для людини — хвороба".

Він також написав брошуру, що в ній доводив небути бога. В передмові до своєї книжки "Івана Гуса" він писав, що бажав би у робітничих викликань неприємств до всякої тиранії, як духовної, так і світської".

Ще 1910 року Муссоліні був засуджений до в'язниці за порушення церковної служби. Тоді було йому 27 років. Він відірвав до церкви з компанією своїх товаришів, озброєних дюрчимами, і підчас служби обиравав пона та погрожував під-

палити церкву. Це було в місті Форлі у церкві св. Меркурія. 1919 року, прибувши із Аргоши з фронту, він заявив: "Я бажав би бачити поганський народ, що любить боротьбу, життя й рух вперед, народ, що не вярить в откровення і не потребує утіхи в чудесах".

Тепер Муссоліні заявляє, що "його дух — глибоко релігійний", виголошує себе християнином. Проте й це не завадило йому в лютому 1928 року висловити ідеал фашизму такими словами:

"З ножем у зубах, з бомбою в руках і з призириством до небезпеки в серці". Цинічне хамелеонство вождя гайдуків капіталізму — хороший показник того, кому й чому служить релігій.

МОЛИТЬСЯ ПОЛЬСЬКОМУ БОГОВІ, БО ФРАНЦУЗЬКИЙ НЕ ПОМАГАЄ.

На Варшавській поштоматі придрує із Франції лист з такою адресою: "Милостивому, всемогутньому польському богу у Варшаві".

Через те, що місце перебування "польського бога" у поштоматі не було відоме, листа передали місцевому голові Мишицькому, але й він, не зважаючи на свої широкі зв'язки з національними святощами, не знав, що з ним робити. Нарешті він передав цей лист до спілки "Захисту інтересів батьківщини на чужині". Там, нарешті, наслідки листа розкриті. От що там написано:

"О, всемогутній і милостивий польський боже. Почуй мою молитву, о збав мене цього світу і моїх мук. Спаси мене, щоб я бачив не чужу плать і скарг моїх шістьох дітей, що просять хліба. Це розриває мені серце. Три роки тому я протрудився і з того часу лежу в ліжку. Мене одвідує часто французький папстер, він мене вговорює ширше молитися. Я молосся весь час, але французський бог мене, оменіано, не слухає, бо діти шодалій більше кричать від голоду. Почуй же ти, польський боже, мою молитву, не муч мене більше на цій землі, пошли мені спочинку і поміч ради моїх дітей".

Йосип Кабара, бюро північної Франції.

Не відомо, чи поміг йому польський бог, чи ні.

КАТОЛИЦЬКІ ПОПИ ПЛЯНУЮТЬ ВЛАСНЕ КІНО.

У червні відбувся інтернаціональний кіно-матографічний конгрес, що звернув увагу на способи пропаганди католицтва через кіно. Кілька років тому в Гази було засновано католицький кіно-матографічний інтернаціонал, що мав на меті поставити кіно на службу католицької пропаганди. Вже протягом довгого часу католики

користуються з кіно. Останнім часом стали виготовляти спеціальні католицькі фільми.

З обговорень на конгресі стало відомо, що католицьке духовенство прагне організувати попередню цензуру взагалі над усіма фільмами. "Ми не можемо примиритися, заявили вони, щоб у кіно показували представників духовенства, як

злочинців, хоча б це було історично правдиво і відповідає фактам".

Задля цього організувався міжнародній кіно-цензурний комітет і за його починком вже змінено в католицькому дусі фільми "Св. Іоанна" і "Цар царів".

Представник уряду, що був присутній на мюнхенському конгресі, заявив, що побажання, висловлені на конгресі про охорону інтересів католицької церкви, буде взято до уваги, коли вироблятимуть новий закон про видовиська.

ОБІЗДКА ОРГАНІЗАТОРА В ПІВДЕННІЙ АЛБЕРТІ.

Албертійський Провком Т-ва Укр. Роб. - Фарм. Дім повідомляє всі відділи південної Алберти, що він вислав тов. А. Войтишина на організаційну обіздку. Тов. Войтишина відвідає місцевості південної Алберти в таких днях:

- Белю, Гилкест і Колемен — від 16. до 20. січня.
- Корбін і Натал, Б. К., 21 і 23. січня.
- Летбридж і Колгорст від 25. до 29. січня.
- Медесні Гет від 30. січня до 2. лютого.

Провком вишле до всіх місцевостей оголошення з призначеною датою і всі члени повинні докласти старань, щоб обіздка тов. Войтишина була успішною. Тов. Войтишина матиме збори з членами відділів і взагалі допоможе організаційним в їхній праці. Просимо дати тов. Войтишину як моральну, так і матеріальну підтримку.

Албертійський Провком ТУРФДім.

"ШИРОКИМ КРОКОМ".

ХТО ЧИТАЄ, ТОП ЗНАЄ.

Зимовою порою найдовші ночі в році. Щоб ці ночі не тратили задаром, то кожний робітник чи фармер має нагоду і час дещо прочитати. Щоб розібратися в нинішніх світових подіях, треба читати робітничі газети і поучаючі книжки, бо тільки той знає, хто читає.

Всім робітникам і фармерам ми пропонуємо замовити книжку від ЦВК ТУРФДім під назвою "ШИРОКИМ КРОКОМ". Книжка дуже цікава, має 580 сторін друку і 128 ілюстрацій та в гарній оправі. Книжка на сім розділів. В кожному розділі є помішні ріжні дуже цікаві статті, оповідання й поезії.

Перший розділ містить 186 ріжних оповідань, статтів і поезій; другий розділ 127; третій розділ 34; четвертий розділ 21; пятий розділ 57; шестий розділ 77; сьмий розділ 63. Разом всіх наукових статтів, оповідань і поезій міститься в цій книжці 565 з ріжних галузів життя й на ріжні теми. Це є прекрасний збірник, який задовольнить найвибагливішого читача.

З цієї книжки ви довідатесь про життя і господарку українських селян і робітників в Радянській Україні. Поза цю господарську розвідку, ви знайдете в цій книжці багато гарних і цікавих оповідань і поезій сучасних і давніх письменників. Залишилося цю книжку пару сот примірників, то му присилайте замовлення й наляжитість на цю книжку скорю, коли хочете її мати. Ця на цю книжку дуже низька, бо тільки \$1.00 за примірник (сама пересадка коштує 16 центів, якої вам не рахуємо).

Коли прочитаєте це оголошення, то зараз висилайте замовлення разом з грошими на адресу:

UKRAINIAN LABOR-FARMER TEMPLE ASS'N. Cor. Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man.

Сторінка Робітничого Запомогового Товариства

ХТО СЛІДУЮЧИЙ ЗА МНОЮ?

Блеймар, Ала.

Запомогу в сумі 21 доларів я отримала, за що Головному Заряду РЗТ сердечно дякую. Запомогу ту я завертаю до Головного Заряду назад відлоти проху прийняти як жертву на сплату догу на привітні й спроти.

Це є перша моя запомога, від коли я вступила до РЗТ, себто три роки тому. Отже тепер хочу сказати пару слів від себе, чому я влітало звертаю запомогу назад.

Роблю це тому, що коли я хворула, в той час мій муж став був зайнятий при праці, заробляючи на щоденне життя. Роходи, які я мала на виплату лікаря і лікарства, я за платила своїми власними грошми.

Від робітничої організації можна лише тоді ждати запомоги, коли така запомога дійсно потрібна і лише на неї одні пока надія. Над цим треба застановитися і щиро подумати, коли кончею потрібна запомога, а коли ні.

У авті РЗТ з минулого року показалося, що деякі відділи перебрали, себто більше виграли грошей, як вкладали. З тим я не довів погоджуєся тому, що минулого року не було такої аж страшної пошести, що би так много тяжко хворували.

Були "простуди" але були і такі "простуди", що дехто зівстав був покарічений, чи то побитий при праці.

Колі вжити від розвагу ці "простуди", то треба добре вилічити лікарстві, щоб такі "простуди" провірили від споду аж до верха і тоді покажеся, що ті "простуди" зменшаться безліч на 50 процент.

Тепер як лише хто захорув на вибіднішу шматалачку (катар) так зараз покладає надію, що робітничі запомогова організація повинна за це заплатити. Тільки клопіт в тому, що тепер треба мучитися і пріти під першою поперх сім дінь, щоб отримати запомогу. Колі бажавмо бачити нашу робітничу запомогову організацію на сто процент сильною, то менше хворімо на "простуди", а коли вже хоруємо на деякі серйозніші хвороби, то будемо хоті на стільки ширі і умірковані, що коли наші домашні фінансові обставини не дуже лі, в цей раз не вимагаймо від РЗТ запомоги. Заохаймо не на слухачі тяжкої хвороби в майбутньому.

Також не забуймо за довг на привітні-спротиці, які ми не сплатили являюкорше.

При цій нагоді складаю сердечну подяку товаришкам і товаришам з Колмені, що відділу, вали мене в часі моєї слабости.

Олена Гуриц.

Не принесе нам подвійну користь. Користь буде та, що таке обговорення поможє, успішніше перевести шесту конвенцію і по конвенції не буде незадоволених.

Треба лише, щоб всі члени

МИ МУСИМО ЗАБЕЗПЕЧИТИ НАШУ ПРЕСУ.

Бевераей, Ала.

Читачки переділової дискусії дописи членів РЗТ, я не находив ні одного дописунама, який би порушив справу матеріально забезпечення нашої робітничо-фармерської преси, а головню "Укр. Роб. Вістей", які є офіційним органом організації РЗТ.

Не всі члени і членкині є переселатниками нашої преси. Тому відділи РЗТ повинні подбати на місяці про до так важку справу і вистіти рішення, що кожен член і членкиня РЗТ мусять обовязково стати переселатником "Укр. Роб. Вістей", чи "Робітничі".

Б споре члени наших членкині переселатники собі "Укр. Роб. Вістей" підчас листопадової компанії, коли наше видання тьво мало велику злижку. Але оскільки, коли їхні переселатники скінчилися, вони не відновили її, бо треба вже було платити нову переслату. Від того часу вони занедали свої обовязки і зараз кажуть, що не можуть заплатити, бо завили багато й розумію, що вони також повинні переслату, коли її записується через пару років, але не вина тих читачки, що злижкою своєї обовязок злижкою преси. Пресовий комітет стрічається з такими труднощами і пераз готову собі доміти, як скінчуватися зазлегу переслату від таких то товаришів і товаришок.

Бував і таке, що навіть організовані члени нашої організації і члени її практичні затиже переслату і офісию затяжко для нього вирішати її параз. Вія знає, що необхідна пресна кадрова і збирається в тоді, що треба буде дати досвід опрацювання на забезпечення та важкого організаційного обовязку.

Всі організації, будь це робітничі чи буржуазні, мають свої органи. Члени таких організацій мусять подбати про те, щоб

передискутували справу на місяцях, а тоді всі зміни статута, коли такі на конвенції будуть переведені, прийметься з повним довірям і з тою свідомістю, що їх пороблено для добра організації.

І. Грошак.

він був матеріально забезпечений і міг ширити свою пропаганду. Як не стану говорити про буржуазні газети, бо всі ми знаємо, що вони є матеріально забезпечені, як також знаємо, хто і поню їх забезпечує. Буржуазна преса слугує нашим гнобителям і тому ми мусямо протиставити їй нашу робітничу пресу, яка викривала б брехні буржуазної преси і не позволяла їй затроювати моїх робітничків і робітнички.

Не так то легко приходять наші пресі бороти проти сильної організаційної капіталу і до сильної преси. А коли це до того наша преса мусять зводити тяжку боротьбу за своє існування, тоді та боротьба з антиагітационною пресою стає дуже трудною і на цій території ціла робітничка класа.

Колі члени або членкиня РЗТ не читає газети своєї організації, тим самим не знає, що в цій організації діється, чого ти організації існує і яке в її завдання. Ніхто з свідомих членів нашої організації не може сказати, що РЗТ існує виключно нате, щоб давати запомогу своїм членам в часі слабости або слабости. Я думаю, що вони існує також і нате, щоб провадити освітню працю серед своїх членів, робітничків і робітнички. А освітню працю можна провадити лише при допоміж преси. Дякую член РЗТ, який не є переселатником нашої преси, або який читає газету, а не читає

тять за неї на час, не є свідомим її членом.

Як може такий член нашої організації боронити її, коли якийсь вері старастяє ширити про не брехні? Не читаючи своєї газети, він не знає, що в організації діється і не то він не годен відіграти ворожих атаків, а готовий навіть самий поирити цим брехням і стати ворогом своєї організації.

Деякі товариші піддають сугестію, щоб переслату на нашу пресу колектувати разом з місячними виплатами. Колі для члена чи то членкині затижко златити переслату за одним разом, то найкраще було-б, щоб вони складали її разом з три місяці на руки відділу РЗТ. Я думаю, що такий план є дуже добрий, бо тоді легко було-б златити кожного кварталу тих кілька центів на переслату і не було-б зазлеглих переселатників.

Над цєю справою повинні члени РЗТ застановитися глибоше. Шеста конвенція РЗТ, за влітчем, тому забирати товариші і товаришки голос в цій так важкій справі і старайтеся наші члени, які забезпечили-б існування нашої преси.

Революційний Комітет.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІ.

Безіменний, Вінзор, Онт. — Вану відповів на ваше питання з відділу, Онт, передано до "Робітничі". Жалко, що ви не подали свого імення до редакції.

В. П. Норт Бай, Онт. — Ваш "Сон" не буде помешати. Це-ж не є якийсь сон, бо все це діється зараз. Колободли не були писані так загальною а подати члени фактив з правдивого життя, було-б мислимо добре, а так годі. Листів син робити кобачі "Українського Голоса", до робітничого товариства "У.Р.В." шість значаю прелад, вона далеко старішня і більше переконала, чим усіх син.

ДОПОМОГЛИ МЕНІ В ЧОРНІЙ ГОДИНІ.

Су Сейнт Мері, Онт.

Я вискакую Головному Заряду РЗТ щиро подяку за запомогу, яку я отримав за час моєї слабости. Я одержав чеків на \$121.25. Гроші я отримав без найменшої перешкоди і отримав всі, що мені належалися. Також дякую щиро опікунам хорих, які кожноразо мене відвідували, обслуговуючи мені значно мої терпіння.

Колень я тек казав, що мені не треба організації і члени грошей мав при собі. Однак значом я пізнав, що помилувався і я справив свою помилку тим, що вписався в член РЗТ і зараз та сама робітнича організація стала мені у великій пригоді. Гроші, що я мав колісь, розійшлися на лікаря і шпиталі. Моя дружина хорувала довго, мала операцію, а незадовго

й мене запліла хвороба. Я цілий місяць пролежав хорий і ніхто інший, а самі товариші, робітничі, скликали мітінг, зробили складку й заклали до мені лікаря. Вони заплатили теж за лікування моєї дружини у шпиталі.

Так я доборовся в Канаді за стільки років моєї праці. Як би не РЗТ, я не знаю, що б мені було робити. Дотого ж в мене є 4 діточок, які теж потребують життя. Та РЗТ й організовані робітничі не оставили нас у найгорішій годині. Вони прийшли нам з допомогою.

Вкінці вискаую щиро подяку товаришів і товаришки Петрика за їхні відвідини в Торонто і тим товаришам, що заплілися колективно та жертвоуважно, що допомогли мені.

Микола Колосник.

ТРЕБА, ЩОБ РОБКОР І ПРО ТЕ НАПИСАВ.

Колмен, Ала.

Від якогось часу наш робкор перестав писати про діяльність наших організації в Колмені. Не знаю, яка цьому причина. Може бути, що він не пише тому, що в нас не проводиться робота так успішно, як по другій відділах, а може бути й те, що наш робкор не доцінює тої роботи і думає, що не варта про неї писати.

Я не хочу сказати, що наші місцеві організації виявляють надто активну діяльність, але все ж таки і в нас є товариші, які кожного вечера заходять до Укр. Роб. Дому і працюють по своїм силам.

Всі комітети працюють досить щиро, клопіт хіба в тому, що не всі члени старуються по можтти комітетам в праці. Я хочу сказати дещо проп радио хоч би культурно-освітнього комітету. Цей комітет рішич, щоб єдиний читання відбувалися і наші, постарався о відповідній матеріал для цих читань і робить все, що лише є в його силах, щоб зацікавити членів. Однак деякі члени не приходять на читання і тим не лише, що це помагають згаданому комітету, але, навики, відірають йому охоту до дальньої праці. Колі б товариші комітетові бачили, що товариші

дікавляться єдиним читанням і приходять масово на них, це додадо б їм ще більше енергії і вони розвинули б свою працю ще краще на загальну користь.

Найбільшу байдужість до єдиного читання можна застати між членами РЗТ. Майже на кожних зборах виявляється їх, щоб приходили на читання, бо ж це вийде їм на-ліхню власну користь, одначе такі атакликі остайуться мертвими. І мені прямо дивно, чому то робкор не пише про цю байдужість деяких наших членів на сторінках нашої газети і не оспудить її по заслузі. Дуже можливо, що така критика заставила-б його байдужість влігити, ся більше у єдине читання і вони заветидалися б та зачали на нього вшпачати.

Тов. робкор не повинен сорбитися писати про таку байдужість до газети. Треба з єдиним читання відбувалися і наші, постарався о відповідній матеріал для цих читань і робить все, що лише є в його силах, щоб зацікавити членів. Однак деякі члени не приходять на читання і тим не лише, що це помагають згаданому комітету, але, навики, відірають йому охоту до дальньої праці. Колі б товариші комітетові бачили, що товариші

М. Малючук.

ЩОДО ЗМІНИ 29 ТОЧКИ СТАТУТА РЗТ.

Футгилс, Ала.

Головний Заряд РЗТ, яке проголосив час і програму шестої конвенції і зарад відділам та їхньому членству оставтеся обговорити всі важкі справи, які відносяться до нашої організації і які мають на цілі дальній її розвиток.

Обговорення важких справ ра місяцях є тому потрібне, щоб кожний делегат, ідучи на конвенцію, був добре приготований не тільки здати звіт з діяльності свого відділу, але щоб був підготований віддати добрі судження.

Немає відділу РЗТ, в якому не було-б одинок, що вічно нарікають на діяльність нашої організації і вічно критикують

бо критикувати легше, чим робити.

Мені доводилося чути критику двох товаришів відносно зміни 29 точки статуту п'ятої конвенції. Колі я їх запитав, як би вони поступили в даній раді, то вони відповіли ось що:

Добре було-б, як би пята конвенція була внішена рішенням, щоб така зміна згаданої точки в наших статутах відносилася лиш до тих членів нашої організації, які хорувають на природу свої слабости, але не для тих, що аістануть показувати при праці.

Таких дискусій можна почитати між нашими членами дуже багато. І власне ці дискусії і незадоволення повинні нас застановити це перед конвенцією до обговорення всіх спірних пит

ДРУГИЙ ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ СХОДОЗНАВЧИЙ З'ЇЗД В ХАРКОВІ.

(Стаття професора А. Снявського до "Укр. Роб. Вістей".)

На початку листопада 1929 року Всеукраїнська Наукова Асоціація Сходознавства, з участю Всеукраїнського Товариства Культурного Зв'язку з Закардонном, організувала другий Всеукраїнський З'їзд Сходознавців. З'їзд відбувся в Харкові і працював протягом п'яти днів з 1. по 5. листопада 1929.

У роботі з'їзду брали участь не лише представники різних сходознавчих установ УСРР і СРСР, а і представники від східних держав: від Туреччини і Персії. Від Туреччини був Решід Сафет-Бей відомий турецький діяч, депутат менжлікеї і видатний торговель, Кепрілю-Заде — професор Константинопільського університету; від Персії — професор Тегеранського університету — ФУРУГІ. Від союзних та автономних соціалістичних Республік були: Азербейджану — професор Бакинського університету Г. А. Гебайдуліні, в.р.д.стативик Дослідницького Інституту В. Хауффа; представники консерваторії А. Рефатов. З

Грузинської Соціалістичної Республіки — Г. Чингау, Г. Гуріні і три представники різних наукових установ; з Арменської СРР — А. Каватар'ян; з Кримської автономної СРР — відомий дослідник Акчокраків. Були також представники Дагестану, Абхазії, Казакстану, а також від різних автономних республік РСФРР.

З'їзд урочисто відкрито у приміщенні клубу робітнички Народного Зв'язку (пошти, телеграфу, телефону) промовою Народного Комісара Освіти Скрипника. Вступну наукову доповідь "Сходознавство і марксизм" вголосив проф. Гладстерні, заступник голови Всеукраїнської Наукової Асоціації Сходознавства.

Праця з'їзду переводилася в 4-ох Секціях: економіки, історії, етнології та мистецтва і мовознавства. За весь час роботи з'їзду Секції заслухали 82 доповіді, серед них про організацію сходознавчої роботи в СРСР і співдоповідь про український науково-дослідницький інститут Сходознавства.

Найчисленніше була секція економіки, де заслухано 23 доповіді. Особливу увагу звернула доповідь проф. Л. І. В. В. "Економічна політика сучасної Туреччини", а також доповідь депутата турецького менжлікеї Решід Сафет-Бей "Взаємини між Туреччиною та Україною в минулому та економіка сучасної Туреччини".

Викликали явний обмін думок доповідь проф. В. А. Гурко-Кривина "Феодалізм на Близькому Сході", проф. С. Н. Гладстерні — "Китай і інші країни за першої доби китайської революції" (1911 — 1913 р. р.). Проф. Петров у своїй доповіді "Тихий Океан і його наукове вивчення", зробив спробу підняти завісу над історією ногайців. Ціні доповіді подали Київські професорів: Т. І. Грудина — "Повстання Каравайді" (Доба Мурата II і Мухомеда III), проф. Б. Курча — "Зародження державної торговлі Росії з Китаєм", проф. А. Снявський — "Торговельні зносини Запоріжжя з Кримом та Туреччиною". Після останньої доповіді з'їзд ухвалив палоготий зносини з турецькими істориками, щоб вивчити це питання на підставі архівних матеріалів, що збереглися в Туреччині.

У доповідях і обговореннях секція охопила майже всі питання економіки і політики Близького Сходу, зокрема Туреччини та Персії.

У секції історії заслухано докладні доповіді з історії Сходу, а також про територію, що її у свій час посіли східні народи. Надзвичайно цінна була доповідь О. Акчокраків (Симферополь) "Про похід Богдана Хмельницького разом із кримчаками на Польщу 1648-1649 року". Методологічно цінна була доповідь Б. Дитківна (Казань) "Історія Близького Сходу в об'явленні Леніна". Слід також відзначити доповідь Ф. А. Петруши (Одеса) "Ногайці в колоніальній політиці царату". Заслухавши цю доповідь, з'їзд ухвалив зібрати архівні матеріали про історію ногайців. Ціні доповіді подали Київські професорів: Т. І. Грудина — "Повстання Каравайді" (Доба Мурата II і Мухомеда III), проф. Б. Курча — "Зародження державної торговлі Росії з Китаєм", проф. А. Снявський — "Торговельні зносини Запоріжжя з Кримом та Туреччиною". Після останньої доповіді з'їзд ухвалив палоготий зносини з турецькими істориками, щоб вивчити це питання на підставі архівних матеріалів, що збереглися в Туреччині.

У секції мовознавства і літератури велику увагу звернено на питання іфетидології. Зчитано доповіді Зіфельда (Бак), "Урало-алтайські мови у світі іфетидології, Цітайшівалі" — "Абхазії і їх історія у світі іфетидології", і Б. Алтеяра (Москва), "Чергові завдання лінгвістики та іфетидологічна теорія".

Представник Персії проф. Фуругі зачитав доповідь "Персидська література". Треба відзначити цікаві доповіді

Зумера (Харків) — "Турецьке мистецтво", А. Самоїловича "Подорож до Кабардино-Балкарської області в 1929 році", проф. О. С. Федоровського — "Про казарську культуру на Україні". У цій секції заслухано багато доповіді представників Київ: проф. І. В. Моргилевського — "Софія Київська і мовка в Абхазії", проф. Носова — "До антропології кримських татар", проф. Лозова — "Західні політики Ромулської імперії в VI віці", проф. С. В. Колосса — "Текстиві народів Радянського Середнього Сходу". Цікаві розвідки про арабське мистецтво подали Рудалова-Кульженкова і Вязьмитіна, на підставі вивчення матеріалів Музею Мистецтва Всеукраїнської Академії Наук.

У секції мовознавства і літератури велику увагу звернено на питання іфетидології. Зчитано доповіді Зіфельда (Бак), "Урало-алтайські мови у світі іфетидології, Цітайшівалі" — "Абхазії і їх історія у світі іфетидології", і Б. Алтеяра (Москва), "Чергові завдання лінгвістики та іфетидологічна теорія". Представник Персії проф. Фуругі зачитав доповідь "Персидська література". Треба відзначити цікаві доповіді

проф. М. А. Грунського (Київ) — "Трагедія та її походження", Лозієва (Київ) — "Віршовані переклади Омара Хейяма", проф. Риттера — "Сучасне становище вивчення Бенгальської мови", проф. Гаврилєв (Харків) — "Організація і перспективи вивчення марійських греків", О. Лейте — "Східні вилни в українській літературі", В. Спиридонова (Симферополь) — "Про вивчення говірок марійських греків".

В короткій статті не можна охопити й висвітлити всебічно всієї роботи, що її перевів з'їзд. Але треба відзначити основне стрижневе питання, що було поставлене у програмних доповідях. Підкреслено потребу чіткого проведення марксистсько-ленінської конперсії при вивченні Сходу. Представники Університету працюючі Сходу — Манета, Архучнов особливо широко ставили питання про завдання та обсяг сходознавства, що має вивчати сучасне становище колоніальних та напівколоніальних народів світу. З'їзд затвердив статут Інституту Сходознавства. За статутем Інститут має вивчати східні країни, їх історію, археологію, мови, літературу східних народів, а також економіку, політику, право. Вивчення Сходу має

переводитися за марксистсько-ленінськими засадами. На Україні сходознавство набуло науково-організаційних форм вивчення значно пізніше ніж у РСФРР. Для цієї справи багато праці й енергії поклав відомий М. П. Павлович, смерть якого боляче відчула Всеукраїнська Асоціація Сходознавства. За останні роки Україна має значні досягнення в галузі Сходознавства: значно зросла кількість робітників, поширилося видавничтво Східній Світі.

Другий Всеукраїнський З'їзд Сходознавства, де були представники не лише народів Сходу, що живуть в Радянському Союзі наукових сходознавчих установ СРСР, а також і від Східних держав, широкий програм з'їзду, низка важливих рішень, з'їзд, жваві дебати, — все це свідчить, що радянське Сходознавство в УСРР стало на шлях значного розвитку, набравши конкретних життєвих форм дослідження і вивчення.

При з'їзді була організована досить цікава виставка мистецтва Сходу. Учасники з'їзду одвідали і знайомилися на місці з недавню розкопанним коло село Карочівки старовинним слов'янським Донецьким городищем.

Проф. А. Снявський.

